

2019-06-10

R E M I S S V A R

Finansdepartementet
Avdelningen för offentlig förvaltning
Konsumentenheten
103 33 Stockholm

FI Dnr 19-6410

Finansinspektionen
Box 7821
SE-103 97 Stockholm
[Brunnsgatan 3]
Tel +46 8 408 980 00
Fax +46 8 24 13 35
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

fi.remissvar@regeringskansliet.se
mikael.pauli@regeringskansliet.se

Nya befogenheter på konsumentskyddsområdet (SOU 2019:12), dnr. Fi2019/00818

Sammanfattning

Finansinspektionen (FI) delar i stort utredningens förslag vad avser de delar som direkt berör myndigheten men ser behov av vissa ändringar som redogörs för nedan. Bland annat måste konsumentkreditlagen (2010:1846) ändras för att tillgodose förordningens bestämmelser om utrednings- och tillsynsbefogenheter.

Finansinspektionens synpunkter

FI begränsar sitt yttrande till frågor som direkt berör myndigheten.

5.3 Vilka lagar behöver ändras?

Konsumentkreditlagen

Utredningen bedömer att det inte finns behov att göra ändringar i konsumentkreditlagen (2010:1846) med anledning av förordningen. I betänkandet konstateras att denna och vissa andra lagar som är berörda av förordningen innehåller bestämmelser av annat slag än sådana där det är fråga om t.ex. utelämnad information eller bestämmelser av civilrättslig karaktär. Likväl bedömer utredningen att upprepade överträdelser i många fall skulle kunna angripas med stöd av marknadsföringslagen (2008:486) eller avtalsvillkorslagen (1994:1512). Utredningen pekar dock själv på att andra slutsatser är tänkbara. Ändringar i konsumentkreditlagen skulle exempelvis kunna vara nödvändiga för att tillgodose förordningens bestämmelser om utrednings- och tillsynsbefogenheter.

Genom konsumentkreditlagen har konsumentkreditdirektivets¹ bestämmelser genomförts i svensk lag. Direktivet innehåller utöver krav på information vid kreditgivning bl.a. krav på kreditprövning (artikel 8). Enligt 55 § konsumentkreditlagen utövar Konsumentverket tillsyn över lagen med undantag för verksamhet som står under tillsyn av FI (för verksamhet enligt lagen (2014:275) om viss verksamhet med konsumentkrediter gäller en särskild ordning). Företag som står under FI:s tillsyn och som brister i sin kreditprövning kan följaktligen inte angripas med stöd av t.ex. marknadsföringslagen.

FI anser därför att det i konsumentkreditlagen måste införas motsvarande ändringar som de som föreslås i lagen (2010:751) om betaltjänster (betaltjänstlagen) och lagen (2016:1024) om verksamhet med bostadskrediter (bostadskreditlagen) för att tillgodose förordningens bestämmelser om utrednings- och tillsynsbefogenheter.

Betaltjänstlagen och bostadskreditlagen

Utredningen föreslår nya bestämmelser i bostadskreditlagen. Som bestämmelserna är utformade går det att ifrågasätta om de ger utökade möjligheter till tillsyn gentemot kreditinstitut. Kreditinstitut omfattas bara av särskilt angivna bestämmelser i bostadskreditlagen (se 1 kap. 2 §). Tillsyn mot kreditinstitut förutsätts i stället ske med stöd av lagen (2004:297) om bank- och finansieringsrörelse (se prop. 2015/16:197, s. 223).

Vidare föreslås nya bestämmelser i 8 kap. 3 a och 3 b §§ betaltjänstlagen. De nya bestämmelserna liknar de nya bestämmelserna i bostadskreditlagen. En skillnad mellan betaltjänstlagen och bostadskreditlagen är att kreditinstitut inte uttryckligen undantas från någon del av betaltjänstlagens tillämpningsområde. Det är dock möjligt att det kunde framgå tydligare av den föreslagna 8 kap. 3 b § betaltjänstlagen att bestämmelsen är tillämplig i tillsyn gentemot alla som träffas av den föreslagna 8 kap. 3 a § betaltjänstlagen.

6.1 Upplysningsskyldighet och tillhandahållande av handlingar

Myndigheter ingår bland dem som enligt förordningen ska vara skyldiga att tillhandahålla handlingar. FI anser att det är viktigt att säkerställa att den sekretess som gäller för handlingar hos den utlämnande myndigheten, t.ex. FI, även kan göras gällande hos den myndighet som mottar handlingarna, t.ex. Konsumentverket. FI bedömer att det finns behov av ytterligare utredning för att säkerställa att samma sekretessgrunder kan åberopas av berörda myndigheter.

7.4 Rätt att genomföra testköp

8. Varningsmeddelanden

FI har inga synpunkter på de förslag utredningen lämnat i dessa delar. De är nödvändiga för att genomföra förordningen. FI konstaterar dock att

¹ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/48/EG av den 23 april 2008 om konsumentkreditavtal och om upphävande av rådets direktiv 87/102/EEG

myndigheten i praktiken kommer att använda tillsynsbefogenheterna endast i begränsad omfattning. Det är nödvändigt med tillgång till personnummer och identifiering i flertalet fall för att FI-anställda ska kunna genomföra testköp inom FI:s ansvarsområde. FI bedömer vidare att det finns andra tillsynsåtgärder som är mer lämpliga än att införa varningsmeddelanden på ett företags webbplats.

Utan att ifrågasätta innebörden av de föreslagna ändringarna i betaltjänstlagen och bostadskreditlagen föreslår FI att den språkliga utformningen av författningsförslagen övervägs i den fortsatta beredningen. Val av termer bör vara i linje med dem i de lagar där de införs och hänvisningar undvikas där så är möjligt. Bestämmelsen om att FI ska kunna meddela ett föreläggande om att ta in ett varningsmeddelande bör t.ex. kunna få en enklare utformning. Ett annat exempel är förslaget att inkludera begreppet "åläggande" i de föreslagna ändringarna trots att begreppet idag inte förekommer i betaltjänstlagen och bostadskreditlagen. Ett "föreläggande om sådant åläggande" kan dessutom uppfattas som ett komplicerat språkbruk.

FINANSINSPEKTIONEN

Erik Thedéen
Generaldirektör

Anders Dölling
Rådgivare

